

5 ha: 20% od katastrskega čistega donosa 7 Din, 150% doklada 10.50 D, 500% izredna doklada 87.50 Din, invalidski davek 48 Din, komorska doklada 24D, skupno 177 Din;

10 ha: 20% od katastrskega čistega donosa 14 Din, 150% doklada 21 Din, 500% izredna doklada 175 Din, invalidski davek 74 Din, komorska doklada 37 Din, skupno 321 Din;

20 ha: 20% od katastrskega čistega donosa 28 Din, 150% doklada 42 Din, 500% izredna doklada 350 Din, invalidski davek 124 Din, komorska doklada 62 Din, skupno 606 Din.

V novem davčnem zakonu ni določena davčna stopnja, temveč se bo ista določila šele v finančnem zakonu, ko se bo znalo, koliko bo znašal katastrski čisti donos za posamezne pokrajine. Skoro gotovo moremo trditi, da bo davčna stopnja znašala 10% katastrskega čistega donosa; da pa potolažimo tudi one, kateri preveč radi verjamejo liberalnemu časopisju, hočemo vzeti v poštev tudi davčno stopnjo 12%, katero je prvobitno sklenil davčni odbor.

Pri posestvu 5 ha bo znašal osnovni davek (d. stopnja 10%) 80.5 Din, dopolnilnega davka ni, ali (davčna stopnja 12%) 96.6 Din, torej za 96.5 Din ali 80.4 Din manj kot sedaj.

Pri posestvu 10 ha bode znašal osnovni davek 161 Din ali 193.2 Din, dopolnilni davek pa 32.2 Din, skupaj 193.2 Din ali 225.4 Din. Davek bo znašal za 127.8 Din ali za 95.6 Din manj kot sedaj.

Pri posestvu 20 ha bode znašal osnovni davek 322 Din ali 386.4 Din, dopolnilni davek pa 128.8 Din, skupaj 450.8 ali 515.2 Din. Davek bo znašal za 155.2 ali za 90.8 Din manj kot sedaj.

Opomniti pa treba, da je posestnik z 20 ha zemlje srednje kakovosti plačeval navadno še dohodnino, katera ni bila nič manjša kot zemljiški davek po novem zakonu, v katerem je dohodnina ukinjena.

Mirno lahko trdimo, da bode zemljiški davek pri malih in srednje velikih posestvih približno za polovico nižji kot doslej. Ako bi se pa zgodilo, da bi komisije določile pretirano visok katastrski čisti donos, je pa sigurno, da bo nar. skupščina določila nižjo davčno stopnjo kot 10%.

2. Hišno-najemniški davek.

Kmečke hiše v kmečkih občinah so proste tega davka, pri kmečkih hišah v trgih in mestih se bo po izjavi generalnega direktorja davkov davčna podlaga vzela zelo nizko. Proste so tega davka tudi hiše zadrug in združnih zvez.

Hišnonajemni davek pri letni čisti najemnini 10.000 Din je znašal doslej 3876 Din, pri čisti letni najemnini 20.000 Din je znašal doslej 7752 Din, po novem davčnem zakonu bo znašal v prvem slučaju 1400 Din, v drugem slučaju pa 3000 Din, znatno manj kot polovico sedanjega davka. Omeniti treba, da bo znašal hišno-najemni davek pri čisti letni najemnini čez 70.000 Din, še za več kot 40% manj kot doslej.

3. Splošna pridobnina.

Obrtnik, ki ne zaposluje več kot 4 pomočnike, plača sedaj, če doseže letno Din 20.000, 30.000 ali 40.000 dohodnine, pridobnine in dohodnine 1827, 3236 ali 4830 Din, po novem zakonu pa bo plačal 1650,

2550 ali 3550 Din, torej znatno manj kot doslej.

Trgovec z letnim dohodkom 20.000 Din, 50.000 ali 100.000 Din, je do sedaj plačal pridobnine in dohodnine 2227, 7270 ali 16.618 D, po novem davčnem zakonu bo pa plačal 2450, 6550 ali 14.550 Din. Tudi trgovci bodo v splošnem manj plačevali kot doslej.

4. Posebna pridobnina.

Ta davek tvori sedaj pretirano obdavčenje naše industrije in vseh podjetij, ki so zavezana javnemu polaganju računov. Z vzgledi hočemo pojasniti sedanjo ter bodočo obremenitev treh podjetij, katerih davčno odmerno podlago tvorijo dohodki 100.000 Din, 250.000 Din in 1 milijon Din. Sedaj plača podjetje v prvem slučaju D 41.800, v drugem 114.000 Din, v tretjem pa 513.000 Din. Podjetje z isto davčno odmerno podlago in istim razmerjem med lastno glavnicu in čistim dobičkom bode plačalo po novem davčnem zakonu Din 14.000, 40.000 ali 180.000 pridobnine, vohče manj kot polovico dosedanjega davka.

5. Davek na uslužbence.

Pod to označbo so združene tri vrste do sedaj obstoječih davkov: in sicer davek na plače državnih nameščencev, davek na plače zasebnih in samoupravnih uslužbencev ter davek na ročno delo.

Državni nameščenci plačujejo do sedaj davek v iznosu 3—5% plače, povrh pa še invalidski davek in komorsko doklado.

Zasebni in samoupravni uslužbenci pa plačujejo doslej davek v iznosu 3.5—10% plače, povrh pa še invalidski davek in komorsko doklado.

Davek na ročno delo znaša 3.3% za služka.

Po novem davčnem zakonu bo znašal ta davek 2—15% plače, eksistenčni minimum znaša letno 4800 Din za vsakega uslužbenca, povrh pa še za vsakega otroka 1200 Din, dočim do sedaj ni bilo eksistenčnega minimuma pri davku državnih in zasebnih nameščencev, pri davku na ročno delo pa je znašal brez ozira na število otrok 6000 Din letno.

Primerjajmo davek za uslužbenca z mesečnim dohodkom 1000, 2000 in 4000 Din.

Sedaj plačujejo državni nameščenci 48—68, 96—136, 192—272 Din mesečno davka. Zasebni in samoupravni uradniki plačujejo 53, 116, 272 Din mesečno. Ročni dealvci plačujejo 33, 66, 132 Din mesečno.

Po novem davčnem zakonu bo plačal državni nameščenec, zasebni nameščenec ali ročni delavec, ki ima dva otroka, 9, 43, 173 Din mesečno davka. Davek za uslužbenca je pri nizkih dohodkih za več kot polovico nižji kot sedaj, šele pri mesečnih dohodkih nad 4000 Din se približuje sedanjemu plačilu.

Pod kakimi pogoji bo mogoče izvažati živino v Nemčijo?

Odkar so se razširili glasovi, da bo Avstrija z zvišano carino preprečila izvoz živine vseh vrst iz Jugoslavije v Avstrijo, moramo gledati na to, da dobimo kje drugod odjemalce za našo živino.

Ker se je sklenila pogodba z Nemčijo, bo mogoče nekaj živine prodati v nemško republiko. Zalibog pa so pogoji, po katerih bi se moglo pošiljati živino v to državo, zelo tesni. V naslednjem navajam nekatere važnejše določbe, kar se tiče izvoza naše živine v Nemčijo.

1. V trgovinski pogodbi med našo ter nemško državo ni Nemčija prevzela nobene obveze v pogledu postopka pri uvozu živine. Radi tega je Nemčija popolnoma svobodna in lahko brez kontrole uredi predpise pri uvozu živine iz naše države. Nemška vlada niti ni hotela, da napravi z našo državo veterinarsko konvencijo, po kateri bi se uredilo z zakonom, kako je postopanje pri prevozu in prevzemu živine v Nemčiji. Morda je krivo tega dejstvo, ker je naša država razkričana, da se pri nas premalo pazi na zdravstvene predpise. Oni, ki torej hočejo sedaj, ko imamo pogodbo z Nemčijo, živino pošiljati tje, morajo biti zelo previdni.

2. Za svinje iz naše države je nemška vlada izdala popolno prepoved, oziroma generalno zabrano. To se pravi, kdor hoče pošiljati svinje v Nemčijo, mora si pri nemški vladi izposlovati posebno dovoljenje.

Za ostalo živino — govedo, konje itd. — obstoji v Nemčiji samo veterinarska zabrana. O tem lahko dajo natančnejša pojasnila naši državni veterinarji. Dovoljenja, oziroma prepovedi uvoza izdajajo v Nemčiji posamezne zvezne države — Saška, Bavarska, Pruska itd. — a ne država in imajo te dežele pri tem popolnoma proste roke. Vlade posameznih držav lahko brez dovoljenja in vednosti berlinske centralne vlade dovolijo posameznim uvoznikarjem uvoz živine, ali pa ga prepovedo.

Nemški uvoznikarji pa imajo veliko prednost. Ti-le dobijo za vseh vrst živine dovoljenje uvoza v ozemlje nemške republike. Težje pa dobijo tudi Nemci sami tako dovoljenje za svinje, nego za druge vrste živine. Iz tega sledi, da so v Nemčiji zelo previdni in se bojijo, da bi zanesli kako kužno bolezen iz Balkana v Nemčijo. V zadnjem času se opaža, da Bavarska zelo gre na roko pri uvozu živine iz naših krajev. Tudi za uvoz svinj tu ne gre tako težko, kakor v drugih nemških zveznih državah. Morda bi bilo dobro, da kaka gospodarska organizacija naših kmetovalcev skuša dobiti zvezo z Bavarci, da si zasiguramo njen trg.

Opozoriti se mora na sledeče: Veterinarski dokumenti iz naše države — spričevala naših živinozdravnikov — se v Nemčiji ne upoštevajo. Živina se pri vstopu v nemško ozemlje strogo pregleda po nemških živinozdravnikih. Radi tega zavisi dovoljenje za prevoz v Nemčijo samo od dobre volje tamošnjih živinozdravnikov in v glavnem seveda od zdravja živine.

3. Tranzit ali prevoz preko avstrijskega ozemlja v Nemčijo dovoli Avstrija samo v tem slučaju, če prevozniki imajo uvožno dovoljenje nemških oblasti. Ako tega dovoljenja ni pri drugih prevoznih listinah, avstrijske oblasti že na meji pri Jenenicah, Spielfeldu in Pliberku zavrnejo transport živine.

Ker se bo sedaj, ko je stopila v veljavo trgovinska pogodba z Nemčijo, gotovo nudila tuintam prilika, da se bode dalo

vsaj nekaj naše živine prodati v Nemčijo, kjer so zelo vabljive cene za vse vrste živine, svetujem našim ljudem, da so pri sklepanju pogodb z Nemčijo skrajno previdni. Ker Nemčija nima prav nobene obveze, je vse odvisno od dobre volje nemških oblasti. Naša vlada nima pri tem nobenega upliva in nima smisla, se obračati v tem oziru na našo vlado. Dobro bi pa bilo, da bi se naše gospodarske organizacije, pa tudi podjetni posamezniki, obrnili za informacije naravnost do sorodnih organizacij in velikih solidnih mesarskih podjetij na Bavarskem in drugih mestih Nemčije. Ali še enkrat svetujem strogo previdnost in prevdarnost! F. Z.

V vsaki kmetijski hiši se pogovarjajo sedaj gospodarji pred vsem o novem davčnem zakonu. Enako je po gostilnah, kjer se shajajo možakarji ob nedeljah. Tako so sedeli to nedeljo skupaj sosedje in se pomenkovali. Njihov pogovor je bil pa tak-le:

»Eno moramo pred vsem poudariti: Do kler ni SLS prišla v vlado, toliko časa sploh nihče ni upal sprožiti besede o izjednačenju davkov. Demokrati-Zerjavovci so neenake davke naložili, Radičevci so jih prav vestno izterjavali skozi tri leta, ko so vladali. Zdaj, ko je pa naša SLS stranka prišla v vlado, se je šele začelo o tem resno razpravljati in ni se odnehalo preje, dokler ni bil sprejet zakon za izjednačenje davkov.«

Sosed, ki je zadolžen pri liberalnem trgovcu, odvisen od njega, zato naročen na liberalen časopis, je mislil, da mora ugovarjati, pa je rekel:

»Kmetijski list« in »Domovina« pa tako zabavljata zoper ta zakon. Radič je celo rekel, da je to šintarski zakon! Ali veš, kakšne predloge so naši stavili in kak je ta zakon?»

»Vem«, mu je odgovoril prijatelj, »to vem, da zabavljajo. Morajol! Saj vsi pametni danes vidijo, da so oni vedno bili zoper zjednačenje davkov, ki so zoper ta zakon glasovali. Zdaj se morajo pa pred narodom braniti, pa lažejo, da je zakon za nič! Ali pa so oni kaj boljšega predložili? Nikakor nel Beri »Slovenskega Gospodarja«, kjer naš poslanec in strokovnjak g. Pušenjak piše o tem davku. Nasprotniki pa so taki, kot je Davidovič, ki je izjavil, da zakona sicer ni bral, ne preštudiral, pač pa bo kljub temu glasoval proti. Tako delajo naši nasprotniki! Samo ovirajo, kjer le morejo, potem pa še zabavljajo, zakaj teh ovir ne odstranimol! Konečno pa tudi ni res, da bi nasprotniki stalno trdili, da je ta zakon za nič! V zadnjem »Kmetijskem listu« pravijo, da se je vlada morala udati pritisku radičevcev, da je ta zakon sprejela. Čuden pritisk to, če radičevci glasujejo zoper zakon, ki so ga »izsilili« od vlade! Poleg tega pa računa na neumevanje svojih bralcev, ko pravi: »48% vseh neposrednih davkov se plačuje iz kmetijske zemlje, le 2% celega proračuna pa gre za kmetijstvo. Kolika razlika med 48 in 2!« Tega pa seveda ne pove, da nosijo neposredni davki le eno desetino celega proračuna, torej se k celotnemu proračunu prispeva le 4% iz zem-

ljiškega davka in ne 49%, kakor namenoma ta list piše, da bi kmete prevaril s hujskarijo!«

»Domovina« pa je nehala zabavljati, je hotel sosed prekiniti razgovor.

Ali tovariš mu je takoj odgovoril: »Zato je prenehala, ker ve, da bi jo ravno po tem kmetje najpreje spoznali in vrgli iz svojih hiš. Pač pa se je vrgla zopet na »klerikalno« stran. Piše samo o župnikih, cerkvah, pokopališčih, napiše besedo o debelih konjih, ki so vozili goste na zadnji primiciji. Nazadnje pa nima drugega povedati, kakor da je »Slovenski Gospodar« lagal, ko je zapisal, da je Pribičevič žalil našo armado v svojem govoru v Zagrebu. Res pa je le, da je tako govoril, da so v Beogradu na trgu Pred spomenikom imeli velik protestni shod, kjer so se potem še stépli, ko so orjunaši napadli zborovalce!«

»Veste kaj«, je rekel tretji v družbi, »pustimo naše nasprotnike in njihove liste, saj boš tudi ti prijatelj kmalu dobil v naši posojilnici denar, boš izplačal liberalnemu upniku in začel modro gospodariti, pa bo konec nasprotnih listov med nami! Zdaj pa kako šaljivo za predpust!«

V NAŠI DRŽAVI.

14 milijard posojila smo dobili. Takega uspeha do sedaj še ni imela nobena vlada kot prejšnja Vukičevič-Korošec-Marinkovičeva, kar zadeva zaupanja od ostalih držav. Finančni minister dr. Marinkovič je sklenil v Londonu dogovor za veliko posojilo v znesku 14 milijard dinarjev. S tem se bo takoj začelo delati vsa ona zaostala dela, ki kar kričijo v nujnosti popravit. Iz tega posojila se bo regularala Drava, Sava in Mura, se bodo državne ceste in železnice uredile, mostovi postavili itd. itd. V domači državi bo izginila vsa brezposelnost, dosti bo dela in dosti bo jela! Tako je za doma velikega pomena, da smo dobili to posojilo. Kar pa zadeva zunanje političen položaj, pa je zaradi tega posojila postal zelo ugoden. To se pokaže že zaradi tega, ker je Italija vsa besna, ko smo dobili posojilo. Jezna je na Angleško, ki je posodila skupaj z Ameriko to svoto. S tem posojilom smo torej dobili Anglijo na svojo stran, ki bo zdaj zaradi svojega denarja, ki ga ima pri nas, gledala na to, da bo Italija lepo pri miru. — Iz tega posojila, za katerega bomo plačevali po 4%, pa bomo vrnili še druge dolgove, za katere zdaj plačujemo po 8 in 9%. Nasprotni listi so pred kratkim pisali, da sploh ne dobi država pod našo vlado posojila. Zdaj, ko ga je dobila in to tako ugodno, so seveda začeli kritizirati, zakaj najemamo posojila. S tako neresnimi nasprotniki res ni mogoče nikakega sodelovanja.

Delo našega ministra dr. Gosarja. Naš minister dr. Gosar je dal Mariboru 2 milijona dinarjev brezobrestnega posojila za zidanje delavskih stanovanjskih hiš. Mestna občina mariborska bo s tem posojilom in še s svojima dvema milijonoma postavila okrog 70 delavskih družinskih hiš pri kadetnici. Delavci v Mariboru vkljub obrekovanju in hujskanju socija-

listov vedno bolj uvidevajo, da delajo ravno zastopniki SLS za delavce. — Ureditel delovnega časa po trgovinah je izpeljal naš minister. S to ureditvijo bodo zadovoljni vsi, ki jim je resno za pravo trgovanje, trgovci bodo precej bolj svobodni, urediti prodajanje po času, kakor ga zahtevajo krajevne razmere. — Odkup invalidnine je tudi delo našega ministra. Marsikateri invalid bi z odkupnino lahko kaj začel. S tem denarjem, ki ga je dose-daj prejemal, pa ni vedel kaj začeti. — Preureditev borz dela se te dni izvršuje. — Delavci izvolijo ta mesec svoje zaupnike po vseh obratih. Da je do tega prišlo, je zopet delo naše stranke.

Naši dolgovi. Prejšnje vlade so se zadolževale do brezrazsodnosti in še vedeli niso, koliko dolga so napravili. Sedanja vlada je dala vse to »lepo« gospodarstvo prejšnjih vlad pregledati in je ugotovila, da je vsega dolga, ki ga ima naša država, do 60 milijard dinarjev!

V DRUGIH DRŽAVAH.

Jugoslavija vez med Anglijo in Ameriko. Zaradi zadnjega posojila Jugoslaviji, katerega sta skupaj dali Anglija in Amerika, sta se ti dve državi zblížali. Enako se je izpremenil položaj med Francijo in Anglijo. Italija pa je izigrana, osamljena.

Zoper Madžarsko se bo društvo narodov vendarle postavilo. Njen greben bo s tem malo pristrizen, da ne bo več tako ohola. Tudi Angleška se je postavila na stališče proti Madžarski.

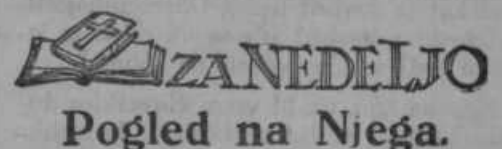
Avstrija in Češka bosta te dni se tako-rekoč prvič oficijelno sestala po Seiplu in Masaryku. Poleg medsebojnih odnosov je v razgovoru tudi madžarsko tihotapljenje orožja.

Vatikan in Češka sta se pobotala in je sklenjen konkordat. Iz tega dejstva se spozna, da je svobodomiselnost Češka uvidela, da ni mogoče kljubovati Cerkvi, posebno ne, ker so češki katoličani zelo dobro organizirani in odločni.

V Grčiji nova revolucija? Poročila iz Grčije poročajo, da se pripravlja nova revolucija. Tam je za vsako malenkost že revolucija. Zdaj so nekateri Jugoslovani kupili hotel v Solunu, pa so po celi Grčiji naredili kravale radi tega.

V Indiji teče kri. V Indiji se domačini ne udajajo radi angleškemu gospodstvu, ki jih precej tišči. Zato so se začeli upirati z orožjem. Angleška vojska jih je začasno zopet ukrotila.

Mehika bi rada mir s Cerkvijo? Mehika ni dolgo zdržala boja zoper katoliško Cerkve. Ze prihajajo glasovi, da se hoče krivolčni Calles pobotati s Cerkvijo.

Trpečim za postni čas.

Si že slišal o oni ženi v Münchenu na Bavarskem, ki je leta 1916 obhajala 50-letnico, kar je bila priklenjena na bolniško posteljo. Za to 50letnico ji je dal papež Benedikt XV. dovoljenje, da se sme služiti v njeni bolniški sobi sv. maša. Ko duhovnik pride in se napravi za sv. mašo, vpraša bolnico, v kateri namen naj